

Publicație editată de Parohia TOMA COZMA, ISSN 2067 - 8274
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași, tel/fax: 0232 211 273, Preot paroh Mihai Mărgineanu, tel. 0742 044 844, Preot II Iustinian-Ionuț Răduc, tel. 0729 935 888, Secretar redacție Vasilica Onofrei, tel. 0741 706 602, redactor_sef@yahoo.com
www.parohiatomacozma.ro, parohiatomacozma@gmail.com

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul IBAN RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450 deschis la Raiffeisen Bank Iași

Programe gratuite pentru copii, elevi, studenți și tineri organizate în parohia noastră

Adresăm tuturor copiilor, elevilor, studenților, tinerilor, precum și tuturor persoanelor interesate, indiferent de vârstă, invitația de a participa la următoarele activități:

- CLUBUL DE ȘAH, sâmbăta, la ora 17.00.
- REPETIȚIILE CORULUI DE TINERET „PSALM” DIN CADRUL CURSULUI GRATUIT DE INTERPRETARE A MUZICII RELIGIOASE CORALE, se vor relua imediat după încheierea sesiunii de examene universitare.

- MEDITAȚII LA MATEMATICĂ pentru elevi de gimnaziu și liceu

- CURSURI gratuite de LIMBA ENGLEZĂ, vinerea ora 16.00—grupa mare
Vinerea, ora 17.00—grupa mică
- MEDITAȚII la orice disciplină

Condiții de participare și detalii:

- www.parohiatomacozma.ro
- tel. 0741 706 602 sau 0761 621 994
- e-mail/id messenger: redactor_sef@yahoo.com

BIBLIOTECA PAROHIALĂ

Delectează-te cu o carte nouă!

Citește și informează-te!

Prin Biblioteca Parohială vă punem la dispoziție o gamă largă de cărți religioase și de cultură generală.

Program de funcționare:

Duminica, între orele 11.00-12.00

Persoane de contact:

* Alexandra Popa, tel. 0720 606 820, petite_sourire@yahoo.com

* Irina Dănilă, tel. 0742 344 024, irina_danila93@yahoo.com

Model de domnitor—Sfântul Ștefan cel Mare, veghetorul Moldovei (1504)

Domnitor pildă de smerenie..., asemeni altor voievozi creștini canonizați fie în țara noastră, fie în alte țări (amintim pe țarul Boris-Mihail al Bulgariei, prăznuit la 2 mai, pe cneazul Lazăr al Serbiei, care a murit pe câmpul de bătălie, la Kosovo, în 1389; pe cneazul Vladimir de Kiev, 1015, între mulți alții), dar și cu sabia în mână pentru apărarea hotarelor și a credinței strămoșești, dacă a fost nevoie - și a fost mare nevoie! - nu este ușor a fi. Mărirea trecătoare a lumii te cuprinde în mreaja ei. Numai privirea ațintită spre Hristos, ajutorul Sfinților Săi și povăța unui duhovnic sfințit, precum Daniil Sisastrul, au putut să-l întărească pe domnitorul Ștefan, în misiunea pe care i-a încredințat-o Dumnezeu, de a veghea în Moldova pentru întreaga creștinătate - o altă candelă a Moldovei.

De altfel, acest lucru este recunoscut și în străinătate, din ce în ce mai mult, dovada fiind includerea Sfântului Ștefan (canonizat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în iunie 1992) în sinaxarele străine, unde este numit: „Right-believing King Stephen the Great of Moldavia (1504) (Romania)”, „Holy Prince Stephen the Great of Moldavia, Defender of Orthodoxy (1504)”, „Saint Etienne le Grand, Voïvode de Moldavie (1457-1504), défenseur de la chrétienté et athlète du Christ, fondateur d'églises et de monastères et modèle de pardon (Roumanie, 1504)”, dar și numeroasele articole și studii de specialitate care se scriu cu privire la rolul acestui voievod în istoria Europei.

„Bucură-te, că prin înălțarea de biserici și mănăstiri ai întărit credința ortodoxă”, „Bucură-te, că prin zidirea lor ai adus laudă și mulțumire lui Dumnezeu”, „Bucură-te, că zidind biserici pe temelii și pe locurile altora mai vechi ai cinstit pe înaintași”, „Bucură-te, că prin aceasta ai arătat vechimea credinței noastre vestită nouă de Sfântul Apostol Andrei!”

Ctitoriile de biserici și mănăstiri (circa 50) și înzestrarea lor prin daniile reprezentate unul dintre cele mai puternice argumente în vederea canonizării Sfântului Ștefan cel Mare, cel atât de cinstit în evlavia populară, cântat în balade, cântece istorice, cântece epice eroice, în colinde și chiar în cântece de leagăn.

„Pentru aceasta ai luat ca rugător către Dumnezeu și povățuitor duhovnicesc pe Sfântul Daniil Sisastrul”, „Bucură-te, că în luptele tale cu dușmanii, voia lui Dumnezeu ai împlinit”; „Bucură-te, că prin ele ai apărat țara, dreapta credință și întreaga creștinătate”; „Bucură-te, întâiile între voievozii neamului!”

Pentru că, ne explică Pr. Prof. Mircea Păcurariu într-un studiu al său, Sfântul Ștefan cel Mare a sărit în apărarea hotarelor țării și a credinței ortodoxe, în fața pericolului islamizării, la Podul Înalt (1475), la Războieni (1476), la Cătăbuga și Șcheia (1484) - ca momente cruciale, încât Moldova nu a putut fi cucerită de turci, așa cum s-a întâmplat cu țările din Balcani (Bulgaria, principatele grecești și Imperiul Bizantin, Serbia, Moreea, Trapezuntul, Bosnia, Herțegovina, Muntenegru, Albania). Dar toate aceste lupte cu turcii, inegale ca număr de soldați și nu numai, au putut fi duse la bun sfârșit doar prin încrederea voievodului și a oștenilor săi în Mântuitorul Hristos, vădite prin rugăciune fierbinte, post, împărtășirea cu Sfintele Taine.

Apărând Moldova, Ștefan a apărat și Europa Apuseană (care nu s-a grăbit să-l ajute în tot efortul său contra turcilor), încât papa Sixtus IV (1471-1484) l-a numit pe Ștefan „**christianae fidei athleta**”, „atletul credinței creștine”, „atletul lui Hristos”, cum i se spune voievodului Moldovei până astăzi pe întreg mapamondul.

Sfântul Ștefan s-a dovedit cinstitor al eroilor de pe câmpul de luptă, îngrijindu-se de osemintele lor și de familiile lor. Demnitatea sa voievodală nu l-a putut feri de necazuri sau dureri, el însuși având de pățimit profund, prin moartea a patru copii ai săi, suferind însă și pentru fiecare ostaș căzut, fiind el însuși rănit în luptă - dar prin toate acestea a trecut cu gândul la moarte ca trecere spre viața veșnică, cu gândul la Învierea lui Hristos și la Învierea morților, găsind mereu forța necesară pentru a merge până la capăt, până la sfârșit, iar dușmanilor părăndu-le „invincibil”. Nu prin el însuși, ci prin puterea pe care a primit-o de sus.

În privința relațiilor domnitorului cu mitropoliții și episcopii moldoveni ai vremii sale, se cunoaște faptul că mitropoliții de Suceava: Teoctist I (1453-1478) și Gheorghe (1478-1508) au fost sprijiniți de domnie pentru a desfășura o bogată activitate culturală, îndeosebi la mănăstirile Neamț și Putna, unde existau școli de copiere a manuscriselor bisericești, dar și ateliere de pictură și broderie bisericească, unde s-au realizat adevărate opere de artă. De asemenea, acești Sfințiți Mitropoliți și Episcopi (de Roman, de Rădăuți) au sfințit ctitoriile domnitorului, rugându-se permanent pentru primirea ajutorului lui Dumnezeu pentru acesta, în bătălii și în toate celelalte presupuse de conducerea țării.

Sursa: www.lacasuriortodoxe.ro

Credința și fapta

Foie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica a cincea după Rusalii

Marți, 29 iunie: **Sfinții Apostoli Petru și Pavel**

Grafică realizată de Raluca Negrea

Pe cei ce împreună cu oamenii s-au arătat mai înainte îngereste cugetând, și acum cu îngerii fiind, cu cântări îngerestești și lui Dumnezeu cuvioase, să-i laudăm, pe întâistătorii Apostolilor, ca pe cei ce sunt izbăvitorii sufletelor noastre, cântând: Bucurați-vă, Petru și Pavel, Apostolilor!

Condacul 1
Acatistul Sfinților Apostoli
Petru și Pavel

Evangelia acestei duminici
Vindecarea celor doi demonizați din ținutul Gadarei
(Matei VIII, 28-34; IX, 1)

VIII

28. Și trecând El dincolo, în ținutul Gadarenilor, L-au întâmpinat doi demonizați, care ieșeau din morminte, foarte cumpliți, încât nimeni nu putea să treacă pe calea aceea.

29. Și iată, au început să strige și să zică: Ce ai Tu cu noi, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici mai înainte de vreme ca să ne chinuiești?

30. Departe de ei era o turmă mare de porci, pascănd.

31. Iar demonii Îl rugau, zicând: Dacă ne scoți afară, trimite-ne în turma de porci.

32. Și El le-a zis: Duceți-vă. Iară ei, ieșind, s-au dus în turma de porci. Și iată, toată turma s-a aruncat de pe țărni în mare și a pierit în apă.

33. Iar păzitorii au fugit și, ducându-se în cetate, au spus toate cele întâmplate cu demonizații.

34. Și iată toată cetatea a ieșit în întâmpinarea lui Iisus și, văzându-L, L-au rugat să treacă din hotarele lor.

IX.1. Intrând în corabie, Iisus a trecut și a venit în cetatea Sa.

Vineri, 2 iulie:
Sfântul Voievod Ștefan cel Mare

Icoană pictată pe lemn de Ana-Maria Axinte

„Fericiri cărora s-au iertat fărădelegile și cărora s-au acoperit păcatele. Fericit bărbatul, căruia nu-i va socoti Domnul păcatul, nici nu este în gura lui viclesug”. (Ps. 31, 1-2)

Unul dintre acești fericiti, a fost măritul Voievod Ștefan cel Mare al Moldovei (1457-1504), pe care poporul l-a numit și „cinstit”, bun, mare și sfânt. „Bun”, pentru faptele sale de milostenie și iertarea celor greșiți; „mare”, pentru iscusința cu care a condus țara cu dreptate, întrucât prin el Dumnezeu a pedepsit pe cei lacomi și trădători; „Sfânt”, pentru luptele sale de apărare a întregii creștinătăți, cât și pentru numărul mare de biserici și mănăstiri pe care le-a zidit și înzestrat cu cele necesare spre slava lui Dumnezeu și mântuirea credincioșilor.

Detalii în ultima pagină

Tipografia Croma Line, Adresa: STR. SOCOLA, Nr. 51-53 tipografii, materiale publicitare, producție croma.line@yahoo.com, 0728 101 081

Ce ne învață Petru și Pavel prin înțelesul numelor lor și prin schimbarea acestora

Prăznuind acum în cinstea Sfinților Apostoli Petru și Pavel, trebuie să primim de la ei și povățuirea cuvenită zilei, ca să nu prăznuim în deșert, ci prin prăznuire să învățăm cum să trăim creștinește, iubind. La Sfinții Apostoli totul este dătător de învățătură: pilda vieții lor, ostenețile în propovăduirea Evangheliei și mai ales scrierile lor de Dumnezeu insuflate, cu care și suntem imbițați în fiecare an prin cele ce se citeșc în biserică. Cine dorește, poate să tragă învățătură și din acest izvor îmbelșugat, dar adânc; eu însă vreau acum să-mi opresc luarea-aminte, împreună cu voi, la ceea ce e mai simplu și mai apropiat nouă, și anume la numele Sfinților Apostoli verhovnici, și să scot din ele, pentru mine însumi și pentru voi, o lecție pe ziua de astăzi. Vă rog să ascultați.

În primul rând, pătrundeți cu gândul în noima numelor acestor Sfinți Apostoli: ce înseamnă numele „Petru” și „Pavel”, și de ce Domnul a rânduit ca ei să fie prăznuți împreună? „Petru” înseamnă „piatră”, și arată tăria, sta-tornicia și neclintirea. „Pavel” înseamnă „mic”, și arată părerea de sine lipsită de îngâmfare, defăimarea de sine și smerenia. Împreună, Petru și Pavel ne învață că trebuie să fim tari în credință și în viețuirea creștină, dar totodată smeriți și defăimători de sine, și ne arată că nu trebuie să fim tari fără să fim smeriți, ci, dimpotrivă, cu cât este cineva mai smerit, cu atât este mai tare și mai neclintit în credință și în viețuirea creștină. Cel ce clădește o casă face la început temelie adâncă: și în creștinism trebuie să ne adâncim prin defăimarea de sine, ca să ne întemeiem cu tărie în el și abia apoi să ne clădim casa măn-tuirii, așa cum ne arată Domnul, Care e temeliea mântuirii noastre - temelie pe care nimeni altul n-o poate pune - și Care, fiind mai presus de toate, S-a smerit totuși, ascultător făcându-Se până la moarte, și încă moarte de cruce. Astfel, smerenia este cea mai trainică temelie a vieții și a virtuții creștine. De ce așa? Pentru că fără harul dumnezeiesc nu putem nici să gândim, nici să facem vreun lucru bun, iar harul lui Dumnezeu nu se dă celor încrezuți, care nădăjduiesc în puterile lor. *Spre cine voi căuta, zice Domnul, fără numai spre cel blând și smerit, care tremură de cuvintele Mele?* Ploaia se coboară de sus și adapă locurile joase; și smerenia atrage harul îmbelșugat al lui Dumnezeu, iar trufia și nădăjduirea în sine îl fac să se îndepărteze. Aceasta este legea dreptății dumnezeiești: Dumnezeu celor mândri le stă împotriva, iar celor smeriți le dă har. Nu cred că e nevoie să vă mai lămuiesc, fraților, la ce îndatorează lucrul acesta, deoarece vedeți, fără îndoială, și singuri.

În al doilea rând, luați aminte la schimbarea numelor apostolice. Petru se numea înainte Simon, iar Pavel - Saul. Domnul le-a schimbat numele și pe Simon 1-a numit Petru, iar pe Saul - Pavel. Această schimbare a numelor arată schimbarea esențială care s-a petrecut în sufletele Apostolilor, pentru că Dumnezeu nu pune numele la întâmplare, ci în așa fel că prin punerea lor nu numai că arată schimbarea, ci o și face. La fel, fraților, primim și noi, toți creștinii, un nume nou printr-o schimbare esențială. Ne naștem, ca toți oamenii, din Adam cel vechi, și după acest Adam de pământ ne numim și suntem și noi de pământ, precum și acela era de pământ. După aceea însă ne naștem pentru a doua oară în Adam Cel nou - în Domnul nostru Iisus Hristos, -și după Acest Adam Ceresc ne numim și suntem cerești, precum și El este cersc. Creștinul se împodobește cu numele lui Hristos tocmai pentru că primește o viață nouă de la Hristos Domnul. *Dacă este cineva în Hristos, făptură nouă este* (II Cor. 5, 17). Aceasta se săvârșește prin Sfintele Taine, și se săvârșește prin cuvânt. O dată cu cuvintele „se botează robul lui Dumnezeu” moare omul cel vechi și se naște cel nou; odată cu cuvintele: „pecetea darului Sfântului Duh” se pogoră și se întipăresc în ființa noastră noile puteri harice La început, Dumnezeu, dând nume celor ce nu erau, le-a dat și ființare: și aici, cuvântul lucrător de taină pricinuieste în chip de taină ceea ce a plănuit Dumnezeu. Cugetând la asta, fraților, ce vom spune? Vom spune: „Mulțumim Domnului pentru darul Lui negrăit!”

Și atâta doar? Nu, ci potrivit numelui nostru să fie și viețuirea noastră Hristos, odată înviat, nu mai moare: și noi, odată renașcuți prin har la viața nouă, să începem a umbla întru înnoirea vieții (v. Rom. 6, 4). Dumnezeu Cel mai înainte de veci, încă dinainte de întemeierea lumii ne-a numit p noi ca să ne înfizez prin Iisus Hristos (v. Efes. 1, 4-5). Numindu-ne astfel însă, El tot atunci ne-a ales, altfel spus ne-a menit întru Sine ca să fim sfinți și neprihăniți înaintea Lui în dragoste. Așadar, fraților, fiind părtași chemării cerești, *să umblați cu vrednicie după chemarea cu care ați fost chemați* (Efes. 4, 1), ca altminteri să nu cadă și asupra vreunuia dintre noi mustrarea: *ai nume că trăiești, dar ești mort* (Apoc. 3, 1). Numele nu ne este de folos singur. Trebuie să adăugăm la nume și fapta. Iudeii se laudau că sunt fii ai lui Avraam și se mândreau cu asta; Domnul ce le-a zis însă: *Voi sunteți din tatăl vostru diavolul* (In 8, 44). Și noi suntem de fapt așa cum ne vede Domnul, deși El nu dorește să ne vadă niciodată astfel. Numele nostru este cel de „creștini”, însă de fapt poate că unii dintre noi sunt păgâni, iar alții necredincioși prin felul lor de a gândi și de a trăi.

Sfântul Teofan Zăvorățul, Predici, Editura Sophia, București, 2009, pp. 149-151

Înțelegi ce rostești ?

Așteptăm în spațiul acestei rubrici întrebările dumneavoastră în legătură cu orice neînțelegere sau nedumerire referitoare la rugăciunile sau actele de cult ortodox.

În cele ce urmează, continuăm discuția noastră cu referire la tema adevărului, lansată în numerele trecute.

Zice Sfântul Vasile cel Mare: „Cuvântul „adevăr” înseamnă două lucruri: unul, înțelegerea pe care o avem despre lucrurile care privesc viața fericită; altul, cunoștința sănătoasă pe care o avem despre orice lucru care privește viața de aici. Adevărul acela care ajută la mântuire este în inima omului desăvârșit; acest adevăr trebuie împărtășit aproapelui în toate împrejurările fără viclenie; iar dacă omul desăvârșit nu cunoaște adevărul cu privire la cunoștințele despre lucrurile din viață, atunci lucrul acesta nu-i va fi o predică pentru dobândirea mântuirii. Dacă nu cunoaștem adevărul cu privire la câte stadii are pământul sau marea, câte stele se mișcă și cât de mult întrece în iuteală o stea pe altă stea, ei bine, nimic din toate acestea nu ne împiedică să dobândim fericirea făgăduită”(Sf. Vasile cel Mare, *Tâlcuri la psalmi*, Sophia, 2004, p. 50)

Sfânta Liturghie conferă și un al treilea înțeles prin sintagma „cuvântul adevărului”, pe care preotul o rostește de două ori:

- O dată în cadrul ecteniei pentru „cei chemați” (sau catehumeni, adică cei ce se pregăteau în vechime să devină creștini), rugându-l pe Dumnezeu să-i învețe „cuvântul adevărului”;

- A doua oară în rugăciunea pentru arhiepiscopul (episcopul sau mitropolitul) locului, cu a cărui binecuvântare se slujește Sfânta Liturghie, pentru care ne rugăm ca Bunul Dumnezeu să îl dăruiască sfințelor Sale biserici „în pace, întreg, cinstit, sănătos, îndelungat în zile, drept învățând cuvântul adevărului”

- Oare, adevărul „se învață” ca leac împotriva minciunii ?
- Adică, cel care minte nu știe adevărul ?

S-a observat că, în timp, negarea, ascunderea sau neglijarea adevărului aduc mutații deosebit de grave în însăși judecata noastră: ne raportăm la falsul pe care-l exprimăm, sau pur și simplu trăim duplicitar, reușind cu greu să distingem în viața noastră realitatea adevărată și mântuitoare.

Sintagma „cuvântul adevărului” are însă în vedere o noțiune mult mai înaltă și anume **Adevărul Revelat**, adică ceea ce Dumnezeu ne-a împărtășit, ori de câte ori S-a descoperit pe Sine oamenilor. Toată propovăduirea și învățătura Bisericii, toată cunoașterea și înțelegerea creștină se fundamentează pe Adevărul Revelat, principalul reper al doctrinei.

Spre deosebire de Adevărul Absolut, imuabil și transcendent, care este Însuși Dumnezeu (Ioan 14, 6), Adevărul Revelat are o dinamică: el ne-a fost împărtășit cu un anume scop - mântuirea noastră. Nu se „arhivează” spre a servi doar ocazional ca blazon pentru autentificarea credinței. El trebuie mereu pus în valoare, în lucrare. Iar acest lucru îl putem face pe două căi: fie contemplându-l, aprofundând înțelesurile, fie trăindu-l, făcându-l viu și activ în opera de mântuire a noastră și a semenilor noștri, căi de altfel, complementare. Și într-un caz și în celălalt este însă nevoie de o călăuză sigură.

De aici nevoia de a „învața” dar nu orice și oricum. Dacă rugăciunea pentru catehumeni arată că Dumnezeu Însuși învață pe om „cuvântul adevărului”, Rugăciunea pentru arhiepiscopul are o indicație explicită: trebuie să învățăm „drept”, adică ortodox, căci „ortodox” înseamnă drept-credincios ! Iată cât de importantă devine persoana și mărturia Arhiepiscopului, care nu este doar „vasul ales” prin care ni se revărsă binecuvântarea lui Dumnezeu, ci el trebuie privit, ascultat și respectat ca etalon și garant al credinței ortodoxe în eparhie !

Pr. M.M.

Misiunea creștină ca reflexie a penitenței

În ziua de 29 iunie a fiecărui an, Biserica Ortodoxă îi serbează pe Sfinții Apostoli Petru și Pavel și împreună cu ei ceata Apostolilor, prilej de bucurie - în această zi făcându-se și încheiere Postului Sfinților Apostoli -, dar și prilej de atentă meditare spre ceea ce înseamnă *apostolatul* și *apostolia* în istoria Bisericii noastre. Sfinții Apostoli Petru și Pavel am putea spune că sunt apostolii de referință în ceea ce privește lucrarea de propovăduire. Pentru că în mod peremptoriu, lucrarea apostolică este lucrare de vestire a Evangheliei, iar cuvântul *apostol* care înseamnă “trimis” evidențiază acest lucru: Hristos i-a trimis să vestească. Consemnează Evanghelia de la Matei, în capitolul al X-lea, câte ceva despre această trimitere a apostolilor, dar poate cel mai concludent și mai frumos surprinde această trimitere sfârșitul capitolului al XXVIII-lea, din aceeași evanghelie, când Hristos îi îndeamnă pe Apostolii Săi zicând: *Drept aceea, mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, învățându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă, și iată Eu eu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului* (Matei 28, 19-20).

Așadar, lucrarea apostolică este o lucrare cu preponderență misionară, o lucrare care are în vedere vestirea Evangheliei, explicarea Evangheliei, aprofundarea Evangheliei și trăirea Evangheliei. Termenul de „Apostol” se referă la un număr mare de persoane, nu doar la cei 12. Vorbește Evanghelia de la Luca și de alți 70 de Apostoli pe care Hristos i-a trimis la propovăduire (Luca 10, 17). S-ar putea chiar imagina ceata Apostolilor în forma unor cercuri concentrice. Unul foarte larg al celor „întocmai cu apostolii”, apoi un cerc al celor 70, apoi un cerc al celor 12 și un cerc al celor trei: Petru, Iacov și Ioan, cărora Hristos li Se descoperă și li Se destăinuie într-un mod cu totul aparte.

Această deschidere aparte pe care Hristos o are față de Petru este surprinsă în Evanghelia de la Ioan când Mântuitorul îi adresează întreită întrebare după înviere: *Petre, Mă iubești tu pe Mine ? Da, Doamne, Tu știi că Te iubesc!* (Ioan 21, 15-19) Petru, deși primise atâtea învățături și fusese martorul atâtor minuni, totuși, ființa sa omenească, slabă, este biruită de îndoială atunci când vede pe Învățătorul răstignit pe cruce și când asistă la toată Patima lui Hristos. Are un moment în care, ispitit fiind de cei din jur, Petru se leapădă de trei ori de Hristos, zicând: *Nu cunosc pe omul acesta*. Spune Evanghelia că, înțelegând cât de mare păcat săvârșise, a plâns cu amar după aceea. Dar nu doar prin plâns și-a ispășit acest păcat, ci printr-o viață constant jertfelnică, dedicată vestirii Evangheliei, a recuperat ceea ce pierduse prin lepădarea lui Hristos.

Astfel, *Cartea Faptele Apostolilor* ni-l înfățișează pe Petru și în postură de persoană biciuită, și în postură de persoană întemnițată, și prigonit, și izgonit, dar cu toate acestea o stăruință și o energie neobișnuite a arătat în a vesti Evanghelia lui Hristos, în a nu tăcea nici o clipă în această misiune a sa, încheiată prin moarte martirică. El este, dacă vreți, simbolul clasic al martorului propovăduitor, vestitor. Nu a păstrat nici o clipă pentru sine descoperirile pe care Dumnezeu i le-a pus înainte, atât prin cuvânt, cât și prin minunile la care a fost martor pe parcursul activității Mântuitorului Iisus Hristos. Nu a păstrat nimic pentru sine, ci totul a oferit mai departe celor din jurul său.

Pavel nu făcea parte din nici un cerc al ucenicilor. El era un bun fariseu, un om fidel credinței vechi evreiești și extrem de râvnitor în a-i determina și pe alții să păstreze nestrămutată această credință. Probabil și sub influența a ceea ce învățase la Școala rabinică a bătrânului Gamaliel (Fapte 22, 3), arăta foarte mare

radicalism față de creștini și față de învățătura creștină. Mai mult, s-a implicat în mod direct, nemijlocit, în prigonirea creștinilor. Chiar *Cartea Faptele Apostolilor*, în capitolul al VI-lea, ni-l înfățișează ca păzitor al hainelor celor ce ucideau cu pietre pe Ștefan Arhidiaconul. Și acel Saul nu s-a oprit doar la atâtea, ci el însuși s-a pus conducător al unei persecuții împotriva creștinilor, dar pe drumul Damascului are o descoperire aparte: într-o lumină negrăită, cu o forță extraordinară i se adresează un om: *Saule, Saule, de ce Mă prigonești ? Cine ești, Doamne ? Sunt Iisus, pe Care tu îl prigonești. Ce să fac, Doamne ?... Du-te la Damasc, și îți se va spune ce să faci.* (Fapte 9, 4-6)

Din toată istoria creștinismului, poate această convertire este cea mai spectaculoasă: un prigonitor se umilește pe sine și, tocmai el, care era investit cu putere, în loc să prigonească pe creștinii din Damasc, îi surprinde cu această cerere de a deveni el însuși creștin. Dar nu s-a oprit aici, din acel moment a și început să înțeleagă Scriptura dintr-o cu totul altă perspectivă. El de altfel trebuie considerat și cel mai cult dintre apostoli, pentru că era un foarte bun cunoscător scripturilor vechi-testamentare, însă niciodată nu l-au satisfăcut interpretările puse la dispoziție de școlile rabinice. Abia când i S-a descoperit Hristos și credința în Hristos, cărțile Vechiului Testament au prins viață și o strălucire aparte, reflectată în cele 14 Epistole care se află și astăzi între cărțile Noului Testament. Pe Epistolele pauline se întemeiază multe din elementele manifestării creștine și mai cu seamă multe din elementele înțelegerii creștine. Și deși, Sfântul Apostol Pavel are descoperiri dumnezeiești, după cum însuși povestește (II Cor 12,2), totuși se umilește recunoscând: *Prin Harul lui Dumnezeu ceea ce sunt* (I Cor 15, 10) și *mie să nu-mi fie a mă lauda decât numai în Crucea lui Hristos* (Galateni 6, 14).

Deși făptuitor al unui mare păcat - prigonirea lui Hristos, persecutarea oamenilor care cred în Hristos - el, ca și Petru, în toată viața nici o clipă nu au pierdut din vedere faptul că a greșit. Cum spune psalmistul: *păcatul meu înaintea mea este pururea*, adică oriunde mă uit, oricât aş vedea oamenii de răi în jurul meu, să-mi văd și păcatul meu și întotdeauna să mă judec întâi de toate pe mine însumi. Iată, avem în față, două păcate și două modalități de a recupera păcatul. Noi, cu siguranță, ne facem părtași multor păcate, dar și noi la rândul nostru avem această posibilitate de a recupera păcatele noastre: și prin acte de penitență, și prin acte de milostenie, dar așa spune eu, iată, mai avem această soluție a apostolatului, a misiunii creștine între păgâni sau puțin credincioși, care este mai actuală ca oricând. Să lupti pentru buna credință a semenului tău, să te străduiești din răspuțeri ca să îi faci pe cei de lângă tine mai buni și mai în acord cu voia lui Dumnezeu. Iată, pentru Petru și Pavel, această apostolie, acest mod de a te manifesta în credință nu doar le-a recuperat lor păcatul, ci i-a pus între frunțașii cetei apostolilor.

Astăzi, mai mult ca oricând, trăim vremuri misionare, când Biserica este chemată să dea în mod constant mărturie despre lucrarea lui Dumnezeu între oameni. Mai mult ca oricând, actele Bisericii și rugăciunile Bisericii nu doar sunt puse la îndoială, ci de multe ori sunt chiar defăimate. Mărturia noastră pe care trebuie să o aducem într-o astfel de lume în care trăim, izvorâtă și dintr-o viață curată, bineplăcută lui Dumnezeu, întotdeauna trebuie să se extindă ca o lumină între semenii noștri, după cum cerea Mântuitorul: *Așa să strălucească lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând faptele voastre cele bune să dea Slavă Tatălui vostru celui din ceruri !* (Matei 5, 16)

Pr. Mihai Mărgineanu